

WINTER IN HET WOOD.

Schoon is het woud in winterdos.

Het woud is schoon in de vroolijke lente, als de knoppen zwellen en groenen en barsten, en uitlaten de spruiten, die groeien tot twijgen en takken, vol frischgroene, geurige bladeren.

Schoon in den blijden zomer, als zonnegloed de bladeren streelt en het ruischen van het leven gehoord wordt, schoon, als de plasregen over de bladeren spat en ze druppelen en blinken van vocht.

Schoon in den ernstigen herfst, als het goud en het geel en het bruin glanst in den bleeken zonneshijn, maar ook als de stormen hun machtige melodieën doen bruisen door de stammen gelijk door de pijpen van een reuzen-orgel, dat de bladeren verschrikt vluchten, en de dorre takken bang worden voor het verhevene.

Schoon in den winter, als het fijne takgewar zich toont tegen den grauwen hemel, die droevig meent neer te zien op vervallen grootheid, en die toch openbaart, wat in de lente en den zomer niet werd opgemerkt, de houding der boome-armen, die zich krachtig uitstrekken in de hoogte. Maar wonderschoon is het besneeuwde woud.

Wat kleur is dat!

Neen, dat wit komt in de natuur elders niet voor, en de mensch kan het niet maken. Och, arme! wat is het wit van de bleekerijen! Donker wit! En de smetteloze blankheid van leliën en rozen blijkt geen wit te zijn, vergeleken met het wit van de sneeuw. Volmaakt wit, zooals nimmer aanschouwd wordt dan in den winter. En dat wit in onbepaalde overvloed. Akkers en weiden, tuinen en hagen, alles prijkt in hetzelfde kleed, de paden van het bosch zijn er mee bekleed, en de takken dragen randen, veel breeder dan ze zelf zijn. Hoe steekt dat wit schitterend af tegen het donker van stammen en takken, die door de sneeuw niet bereikt zijn. En hoe buigen de takken onder het gewicht van de netige sneeuwvlokjes, maar die zich hebben aangegehecht bij duizenden en tienduizenden, tot ze zwaarte hebben om zelfs de takken te doen breken.

Wonderlijk doet dat wit aan, omdat het vreemd is, de natuur te zien in het statige feestkleed, wonderlijk vooral, omdat die oneindige witheid ons niet schijnt te passen bij onze bezoedelde aarde. Wij zien nimmer het volmaakte. Geen bloem, geen blad, niets, of het kritische oog vindt wel gebreken in de vormen en de kleuren, en we stileren bloemen en bladeren, omdat onze fantasie ze zich volmaakter kan voorstellen dan ze werkelijk zijn. Maar het wit is volkomen; we kunnen het ons niet witter, niet volmaakter wit denken, en we hebben in de sneeuw voor een oogenblik de volkomenheid voor oogen. Daarom geeft de sneeuw ons altijd een gevoel van ontzag, wekt ze bij ons een heilige ontroering. Wie nooit bewondering kende, komt in het besneeuwde woud tot aanbidding van de Goddelijke Majesteit, die een afschijnsel doet zien van de volkomenheid der schepping, zooals ze elders nooit wordt waargenomen.

En alom is die schoonheid. Schoone punten behoeft ge in het woud niet te zoeken, zooals in den zomerdag. Of ge den schaduwkant ziet, waar het wit nog afsteekt, nog witter schijnt dan het verlichte wit, of dat ge aan den zonnkant de sneeuw ziet flikkeren en tintelen, alsof ze bezaaid was met diamantengruis. Of ge ze ziet van nabij, dat ze u verlustigt door haar blankheid en door de golvende vlakken, die ze gevormd heeft over den grond, of dat ge ze hebt op een afstand, waar de geheele boomengroep een reuzenruiker schijnt, een bloeiende boomgaard, voller van bloei dan de lente ze geven kan. Of ge ze ziet op open plekken, waar ge niets hebt dan de sneeuw, of dat gij staart op de boomen, waar wit en bruin, waar licht en schaduw, waar sneeuw en hout tegen elkander afsteken,

zooals de zomer met licht- en donkergroen, zooals de herfst zelfs met zijn veelheid van kleuren het niet kan. Overal schoon en overal de volkomen schoonheid.

Wat is het stil in het besneeuwde woud. Ja, die stilte past. Alle geluid zou wanklank zijn. Vogelgezang, hoe lieflijk bij de vroolijke lente, zou hier storend werken. Uw voetstappen kraken op de bevroren oppervlakte, en ge loopt zacht, om toch de stilte niet te missen. In gesprek met uw vriend zijt ge uitgegaan, maar ge komt tot het woud en ge zwijgt; het woud spreekt alleen. Zooals in helderen winternacht alleen de sterren van hun hooge woningen spreken en de aarde doen zwijgen, zoo spreekt thans alleen het woud, en wij verstaan het woord, dat er gesproken wordt: Majesteit. En voor majesteit zwijgt immers de mindere en buigt het hoofd.

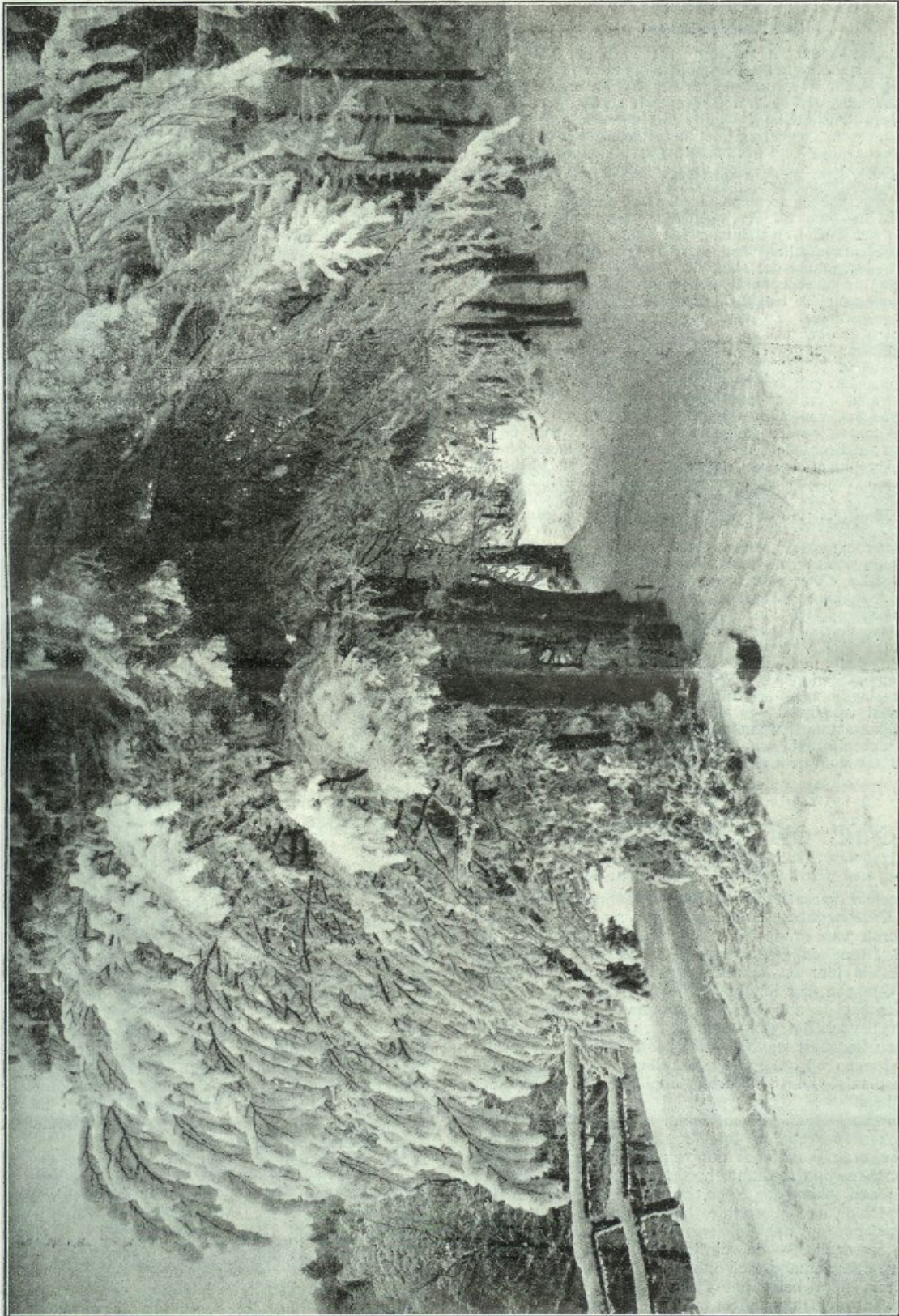
Er is geen wind. Gisteren, toen de sneeuw kwam, waaide het; het stormde. De natuur was in geweldige beroering, gelijk des zomers bij een onweder; de hemel, waarin de zon toch al zoo laag stond, werd donker, zóó donker, dat we geen daglicht genoeg meer hadden voor ons werk. Maar de sneeuw is losgebroken uit de dikke wolken, en daarmee had de wind zijn doel bereikt; hij is gaan liggen, de wolken zijn verdwenen, en smetteloos blauw welft zich de hemel over het smetteloos wit, een kleurentweeklank, zoo zuiver en harmonisch, dat ze u vult met ontroering. Daarbij verzinkt de lentepriest en de zomerheerlijkheid.

Zuiver is de lucht, die ge ademt; zuiver zijn de kleuren, die uw oog indrinkt. En de koude sterkt uw zenuwen; een wandeling door de sneeuw wekt u op en verkwikt uw gemoed, dat ge u gezond voelt en blijmoedig en tevreden. Waarlijk, we mogen dankbaar zijn, dat ook ons klimaat, al is het zeldzaam, ons sneeuwdagen schenkt, sneeuwschoonheid. Ja, verderop, in Duitschland, in Rusland, in Zweden, daar is de sneeuw iets zoo gewoons, daar dekt ze het vierde deel van het jaar, tot de helft toe, de velden en de wouden, zoodat men ze ten slotte niet meer ziet, gelijk wij niet meer zien naar de schoonheid van het gras der weiden. Maar bij ons, waar de sneeuw zooveel zeldzamer is, daar genieten wij ze zooveel meer en zooveel dieper, en we verstaan, dat de dichter van den 148sten Psalm ook de sneeuw oproept om God te loven „van de aarde." En we verstaan ook, hoe volkomen rein de zondaar wordt gewasschen in het bloed van Christus, wanneer David ons verzekert, dat hij witter zal zijn dan sneeuw.

Een wonder ten slotte die sneeuw. Gisteren nog hing ze in de lucht als onzichtbre waterdamp, en ze zou neergekomen zijn als druppelen van het zoo bekende water. Doch de temperatuur daalde tot voorbij een zeker gegeven punt, en daar, in een ondeelbaar oogenblik, veranderde elk dampdeeltje in een kristal van zeshoekigen vorm, met rechte lijnen. En — zoo rijk is Gods schepping — die zespuntige sterren zijn geen fabriekswerk, in één vorm gegoten; ze verschillen van elkander, zoo veel, dat men reeds honderden verschillende vormen heeft gefotografeerd, en toch waren ze altijd zespuntig en altijd gevormd van rechte lijnen. En die kristallen liggen bij honderden op één boomtak, bij tienduizenden op één boom, bij onnoembare getallen op een woud, op een land, op een werelddeel. Hoe rijk is God, hoe machtig Zijn werk; „hoe schoon moet Hij zijn, die 'tal heeft geschapen!" zooals Anna Bijns zegt.

Laten we danken, dat we de schoonheid van het besneeuwde woud zoo nu en dan eens mogen genieten. Weldra zal de graad van warmte zich een weinig verheffen, en de kristallisatie verliest haar macht over de sneeuwvlokjes; ze veranderen in water en vallen van de boomen en dringen in den grond, en ze zullen de sluimerende levenskrachten der natuur weer wekken en de lente doen komen. Ook die is schoon. „God heeft alle ding schoon gemaakt op Zijn tijd," zegt de Prediker, en God wil, dat we ons verblijden in Zijn werken. In Zijn werken op het arbeidsveld der natuur, en in Zijn werken op het terrein des geestes, waarvan de natuur een afbeelding en een symbool is.

A. L.

WINTER IN HET BOSCH.

Naar een kunstoffografie van Conrad Keller.